

דיוני המועצה המרכזית של אג"י במריננד

אגו"י נסיוח דעת מכל השאלות הצדדיות. הרב רפאל קצנלבונן : פאג"י לא נוצרה כתוצאה מקושיא. אלא קודם נוצרה פאג"י ואח"כ הקישיא שהיתה באמת כבר הירוך על יצירת פאג"י. מונים עברות מצד כא"י. יש גם עברות מצד אגו"י. אזכיר רק שאלת מס החינוך בירושלם נגד הור"י אותיו של הרב דזשינסקי. ובנוגע להאש"י מה שפא"י עומדת בקשרים עם הרבנים של הויבנות הראשית. הרי הישיבות שבאר"י שייכות לוועד הישיבות, אשר בראשו עומד הרב הרצוג.

נור משה פרוש : מר לנדוי הזכיר את ההסכם עם הוועד הלאומי. הכספים שעזר מדים להלוקה הם כספי שמשלה, שנמסרים דרך הצנורות של הוועד הלאומי. הרב דזשינסקי התיר בפירוש לשכת עזרה של הוועד"הל ואגו"י. בנוגע למס חינוך היה הענין. כך. אחרי היאבקות של 20 שנה הסכימה הממשלה לתמוך בבתי חינוך שלנו. אין לה שום הטפעה על למודי הקר רש. וממס החינוך של העירייה שהביד"צ אסר באמת אין לוקחים.

מתריע על הסכנה המרהפת על החינוך שלנו. אם לא ניהלץ לעזרה. אברהם ריין (צאג"י — אר"י) : כשייסדנו את צאג"י באר"י היו קימים כבר אגו"י ופא"י. אך לנוער לא היה דואג. ללא כל תפיכה חדי רנו לכל מקום. הקימונו גם מפעלים שר נים. אין אנו מסכימים לא עם פא"י ולא עם פאג"י בעניינים שונים. דרושה אגו"י חזקה ואחידה.

הינוך והיזוק הדת.

ישיבת יום ב' הוקדשה לבעיות החינוך והיזוק הדת.

הרב מנויפשט תובע להקפיד יותר על עניני חיווק הדת וגדרי צניעות: מר משה פרוש מאריך על מצב החינוך באר"י. מוסר דו"ח מפורט. המצב קשה אך צריך לעשות מיד למען החינוך. הרבה רוצים לחנך ילדיהם בדרך התורה. אבל צריך לבסס את בתי החינוך. אפילו בתי החי נוך של ההפשים נתמכים ע"י הגולה. בלי כעשים אין ערך לכל השלום.

הרב ה.ב. ווירניך (פריו) : יש גם בעיה של חינוך מבוגרים, צריך גם חינוך בין אדם לחברו. חברינו ומורות בית יעקב פעלו גדולות. הצילו ילדים והתמסרו להי נוך מיד עם שחרורם, ואף לפני זה במחנות.

הרב פוירברג (בריסל) : אחרי חורבן באה יצירה. גם כעת צריכה לבא יצירה. מכאן צריכה לצאת הסיסמא של כיבוש הדת החינוך באר"י.

הרב זלמן יענקלביץ : כל התלונות על חילול הדת מיותרות. הכל תלוי בחינוך. אני כול להעיד שגם הרבה חפשים רוצים בחינוך דתי עבור בניהם. החינוך בארץ לא גדל. האחרים שמים את החינוך לראש מטרוי תיהם ואצו איננו מתעניינים די צורך הווי חייט נוסבוים (פא"י"הולנד) : דורש חינוך שלם מקיף את כל האדם. הלמד צריך להיות בישיבה. אבל להקיף את כל האדם. מתריע נגד האגודאי המדבר לשון הרע. הדרך צריכה להיות מינימום פולי טיקה ומקסימום חינוך. לנו חסרים מדי ריכים. צריך לפתוח מוסר למרריכים ומחנכים.

הרב פנחס לובינסקי (הגובר) : עיקרה של אגו"י הוא חינוך וחיווק הדת. אנו צריכים להתייחס בדרך ארץ הגדולה ביו תר לאגו"י במחנות. שארית הפליטה הקי ימה תנועה למופת ועוסקת בחינוך וחיווק הדת. אפילו את מסירות הנפש של ילדינו אין מכירים כאן. כי רובכם לא היה במי חנות. למה אינכם באים לשם.

אוריאל צימר : מציע : לחזק את התעי מולה לחיווק הדת במחננו. לדרוש מהווי עדים המרכזיים במחנות לא להכריח ת הילדים לבקר בבתי הספר הכלליים. לדי ויש מהגיוינט לא לשלוח מאכלי טריסה למחנות. ולא לעבוד בשבתות.

ישיבת הנעילה

אחרי קריאת ההחלטות נתקיימה באור ליום ג' ישיבת הנעילה. נאומי נעילה גשי או : יו"ר המושב של המועצה המרכזית במרינבאד הרב יוסף יונה הורביץ, הגר"מ קרליץ, הגרא"י קליין, הרב רובין, הייב אולבסקי, הגרא"מ בלוך, הרב סינקי ביץ, הרב יענקילביץ, הרב סימיאטאצקי, מוקטובנסקי, ווייס, דר' ארמץ, הרב ווירי ניק, ליף וגודמן, אחרי הנעילה התאחדו כולם בשירת וריקוד נלהב.

פישל גלדנטר : התנועה הקבוצית הגה דבר חשוב נאד. הייתי מיוזמי תנועת הר נוער ההלוצית „נוער אגודתי" בגרמניה. רעיון הקבוץ הוא עצמאות. ואם הקבוץ לקח כספים מהסוכנות איבר את מציאותו. עם כל השיבותו של הקיבוץ אין להגוים בהערכת צורת חיים זו דווקא. יש להשוב גם על צורות אחרות, כמו מושב וכו'. ד"ר דההאז — (הולנד) מנקודת מבט ירידית אפשר לדרוש משמעת מוחלטת מכל הארגונים בפנים אגו"י. אך אם יש חלוקי דיעות יכולים להתקיים גם שני ארגוני פעלים. שאלת השם היא אמנם ד"ר דההאז מוסר דו"ח על אגו"י ב" הולאנד. שורת הרמוניה שלמה בין אגו"י ופא"י. מרבים בתורה וחיווק הוית וממ עסים במדיניות. תפקידנו לקרב את הר חוקים. אגו"י יכולה לקרב אלפים לתורה. צריך לשלוח שליחים לכל ארץ :ההס תדרויות הַרְצויות צריכות לשאת בעול התיצאות.

עומד בלוי כדגיש את חובת היציאה מכנסת ישראל.

הח' יעקב לנדוי ביטא בנאואו את תשור בת פא"י לטוענים על דרכה. (דבריו מת פרסמים במקום אחר בגליון זה).

אהרן ג.דמן : כולם מסכימים לדעת מר לנווי. כי אגו"י נושאת באחריות כלל ישראל. הוכחנו את זה בעבר ובהוה ונר כיה גם בעתיד. על כלל ישראל זארי נודע לנו בהר סיני. אר"י תשאר עבורנו קדושה אף אם אחרים יחדלו לדבר עליה. בכל זאת אני בדעה שאגו"י צריכה להת ענין גם בשאלות אחרות ולא להצל על הכל ע"י בעית אר"י. לדעתי אגודאים יכולים לעלות על אומת קק"ל כי אין לנו קרקע לתת להם, אך אגו"י איננה יכולה לעלות. אסור לנו לסייע למדינה יהודית. אם ה' לא יבנה בית שזא עמלו בוניו בו. על המועצה המרכזית הההליט אם אגו"י תלך בדרך הסוכנות הציונית אי בדרך של 35 שנות היסטוריה של ררב דושינסקי (אונגריה): זו הפעם הר ראשונה שצירים נבחרים מאונגריה מש התפים בכינוס עולמי של אגו"י. יהדות אונגריה למדה מהשואה שלשה דברים: א) אין לנו שיור אלא התורה הזאת. ב) אסור לנו להסתגר בפני עצמנו. ג) אר"י היא המקום היתידי לתורה ולתעודה. הרב דזשינסקי מוסר דו"ח על פעולות ההצלה הארגון של אגו"י באונגריה. ה פעלים עשו עבודת הצלה במסירות נפש רבה. תובע מתברינו מכחין יותר אחריות מדינית והתחשבות במעמדם המדיני של כל הארצות.

יש אצלינו הרבה כוהות טיבים. אפשר לנצלם בהרמוניה. עלינו לדרוש מנשיאנו מורנו ר' יעקב רוזנהים שיעבור לאר"י. הוא יוכל להשליט את השלום שם.

הוויכות נכסך גם ביום א'. נאם הרב וויינוואלד, אשר דרש להתמטר יותר לי בעיות החינוך ותבע לחנך הקפדת יתר בצניעות.

הרב או"ל (ווינה) : מסר דו"ח על המצב באוסטריה. נעשה שם הרבה בלי עזרה מכחוץ. באגו"י אני נויטרלי. אבל צריך להרגיש, שהיו הרבה שליחים של פא"י ורק אחו של אגו"י. וגם הוא לא בווינה. אר"י היא הוקוחנו האהוינה.

וארן ארונוביץ : אמנם טא"י עשתה שגיאות אבל למה אינם רואים כלל את פעולותיה החיובית ואת היסורים שנת ייסרה בהם בררכה במסירות נפש ? עלינו להיות תיקפים ולא נתקפים. במקום ווי כוהים תחזקו בפועל את החלוצים החרי דים. תעזרו לבנות את אגו"י באר"י. לא ע"י עסקים תבנוה. אלא ע"י מעשים חלוי ציים. לא נכון מצד מר גודמן להעמיד את אר"י מן הצד. חובונו להכריז וק אר"י. בייסוה פאג"י לא עמו הרעיון, אלא סכי סיכים אישיים קטנטניים הרבה מראשי פאג"י אינם קיצוניים יותר ממני. הקי צוננית אצלם רק אמצעי עבור אוסף כס פים. מצד פאג"י נכשל הנסיון לאיחוי. אם מאג"י תהדל להשמיץ אותנו גם אנו נוחדל מהם. כי אין לנו עניין בהם.

אברהם מוקטובנסקי : אני מסכים להרבה טענות של ארונוביץ. אנו באמת שואפים לחזק את הפיננסים שלנו בכדי לחזק את השפעת אגו"י בארץ. המצב איננו בסדר. אנו טעוניינים בעמדה אחידה. נגיד : מאי דהוה היה, מכאן ואילך חושבנא. נעשה זשבוין הנפש. נגייס את כל הכוחות למען